

[Grethe Philip.]

bruges som en løftestang for andre grupper, så hele lønssystemet kommer i bevægelse. Det er efter min mening ganske uansvarligt, når politikere herindefra, som kender den store samfundsøkonomiske sammenhæng, støtter kræfter, der vil modarbejde folketingets flertal i disse spørgsmål, og det er en skuffelse for mig, at vi også fra en ledende SF-mand har hørt røster i den retning.

Sagen er jo, at vi kan fordele arbejde og indkomster på en anden måde end nu og måske også bør gøre det, men det ændrer ikke meget på den samlede indkomstkage, og det er f. eks. illusorisk, når LO forestiller sig, at der – som situationen ligger – er mulighed for generelt at nedsætte arbejdstiden og samtidig opretholde samme realløn for kortere tids arbejde. Det lader sig ikke gøre, og det ville være meget ønskeligt, om LO snart blev mere realistisk.

En vis omstrukturering med en anden arbejdsfordeling kan som sagt være ønskelig. Det er et led heri, når augustforligspartierne går ind for adgang til førpension allerede fra 55 års alderen, for udvidet adgang til deltidsarbejde for mænd og kvinder, der beskæftiges af det offentlige, og for afskaffelse af overarbejde, så arbejdet fordeles på flere hænder.

Mine hidtidige bemærkninger går fortrinsvis på den almindelige økonomiske situation, og det er jo den, der danner baggrund for, hvad vi her skal drøfte ved det foreliggende finanslovsforslag. Går vi så over til statsbudgettet for 1977-1978, bærer det dels umiddelbart præg af de dårlige konjunkturer med høje udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse, dels af augustforliget, der har påvirket flere af enkeltposterne både på indkomst- og udgiftssiden. Karakteristisk er den meget beskedne stigning i det offentliges aktiviteter, der delvis er en følge af augustforligets besparelser. Budgetredegørelsen giver nogle interessante oplysninger om udviklingen på de store udgiftsområder for hele den offentlige sektor, altså for staten, for kommunerne og for amtskommunerne under ét.

Efter nogle år med meget store udvidelser både i udgifter og personale er vi nu gået ind i en betydelig mere afdæmpet fase med årlige stigninger på de forskellige områder på kun et par procent. På statsbudgettet finder vi besparelser, der forudsætter, at kommunerne omsætter de sparevejledninger inden for den offentlige service, der er sendt ud fra cen-

traladministrationen, i praksis. Det ville være interessant fra finansministeren at høre, hvorledes disse sparevejledninger er blevet modtaget i kommunerne og i amterne, og hvor sikker man kan være på, at de realiseres.

Gennemførelse af besparelser på det offentlige service er et tungt og brydsomt arbejde. Det tror jeg alle, der har været med i spareforhandling, har erkendt. Det er dog mit indtryk, og det siger jeg med en vis optimisme i stemmen, at vi, om end langsomt, er ved at få en forståelse ude blandt medarbejderne for, at besparelser er nødvendige, og at energi og fantasi ikke så meget skal sættes ind på at afværge disse besparelser, men i stedet skal sættes ind på, at de gør mindst mulig skade, og at der i bedste fald måske endda kan opnås noget værdisfuldt.

Det økonomiske råds formandskab nævner i den føromtaltede redegørelse, kapitel 1:

»... om det måske var værd at overveje, om der er dele af den offentlige sektor, hvor man ved at øge de personelle og materielle ressourcer i den nuværende situation kunne tilvejebringe bedre forudsætninger for at begrænse den offentlige sektors vækst på længere sigt, når arbejdsmarkedet på ny bliver strammere.«

Jeg synes, det er en meget knudret formulering. Men jeg vil gerne et øjeblik opholde mig ved indholdet.

Det er ganske vist med en vis bekymring, jeg gør det, for jeg ønsker ikke uden videre at blive taget til indtægt for den idé, der ligger bag citatet. Men tanken er måske dog alligevel værd at overveje. Lad mig helt for egen regning give et eksempel fra åndssvageforsorgen. Vi ved, at et ophold på centralinstitution er overordentlig kostbart. Vi ved også, at nogle af beboerne på vore centralinstitutioner med både menneskelig og økonomisk god støtte ville kunne få en bedre tilværelse efter udslusning til egne hjem, og at det – man tør jo næsten ikke sige det for ikke at blive misforstået – også ville være mindre udgiftkrævende end institutionsopholdet. For at en sådan udslusning skal lykkes, kræves en ekstra indsats af personale til at indøve klienter i færdigheder, der er nødvendige for at kunne klare sig uden for institutionen. På længere sigt kunne det være særdeles rationelt en tid at sætte ekstra mandskab ind på denne opgave, specielt i en tid, hvor arbejdsmarkedet er stramt. Hvad der gør mig betænkelig og holder mig noget tilbage fra